

Dekonstrukce konstruktů „toxické maskulinity“:

Epistemologická, fylogenetická a klinická analýza genderové patologizace

Úvod: Sémantický posun a epistemologická krize pojmu

Termín „toxická maskulinita“ prošel v průběhu uplynulé dekády radikálním a vysoce problematickým sémantickým posunem. Původně byl tento koncept formulován v úzce vymezeném klinickém a sociologickém kontextu, kde sloužil jako specifický deskriptor pro maladaptivní vzorce chování ve vysoce stresových, hierarchických a deprivovaných prostředích. Výzkumy z počátku tisíciletí jej aplikovaly primárně na pochopení bariér, které brání mužům ve výkonu trestu vyhledat adekvátní psychiatrickou a terapeutickou péči.¹ V tomto původním, striktně ohraničeném smyslu popisoval extrémní formu hyperkompetitivnosti, emocionální restrikce a agresivní dominance, jež fungovaly jako maladaptivní mechanismy přežití.

Nicméně v současném akademickém, mediálním a politickém diskurzu se tento pojem transformoval do všezahrnujícího, difúzního a silně zpolitizovaného konstruktů. Aplikuje se nekonzistentně s vysokou mírou sémantické ambiguity a slouží jako zastřešující označení pro diametrálně odlišné fenomény – od závažného interpersonálního násilí a systematické šikany přes asertivitu, kompetitivnost, až po banální interakční nedorozumění označovaná neologismy jako „mansplaining“ či dokonce opozici vůči participaci na určitých domácích pracích.⁴

Z hlediska epistemologické hygieny a filozofie vědy představuje toto rozmlžení významu zásadní validizační problém. V sociálních a psychologických vědách je konstruktová validita absolutně klíčová pro zajištění toho, že diagnostické a analytické nástroje měří skutečně to, co deklarují.⁸ Jestliže je konstrukt definován tak extenzivně, že pojme patologickou psychopatii i evolučně adaptivní pro-rodinný stoicismus, ztrácí svou analytickou hodnotu a stává se prázdným signifikantem. [Hypotéza] Současná hyper-inflace a všudypřítomnost termínu „toxická maskulinita“ neslouží primárně k přesné klinické diagnostice či ochraně ohrožených skupin, nýbrž funguje jako psychosociální kontejner pro kolektivní úzkost pozdně moderní společnosti pramenící z rychlé rekonfigurace makro-mocenských struktur a ztráty tradičních genderových opěrných bodů. Tato sémantická degradace vede k tomu, že pojem přestává být nástrojem vědeckého porozumění a stává se ideologickým nástrojem sociální kontroly, moralizace a politické polarizace. Tento report předkládá vyčerpávající strukturální dekonstrukci tohoto pojmu s využitím integrativní psychologie, neurofyzologie a fylogenetické

antropologie.

I. Empirická dekonstrukce mýtu: Kvantitativní realita a topologie mužské psyché

Kritickým bodem zlomu v posuzování validity „toxické maskulinity“ jakožto obecného deskriptoru mužského chování je přímá konfrontace tohoto kulturního narativu s tvrdými empirickými daty. Populární a aktivistický diskurz často implicitně předpokládá, že toxické rysy jsou inherentně vázány na tradiční pojetí mužství a představují plošný, ne-li většinový problém celé mužské populace, který je nutné řešit systematickou převýchovou od raného dětství.⁷ Toto tvrzení však bylo rigorózně a kvantitativně vyvráceno rozsáhlou průřezovou studií provedenou týmem vědců z University of Auckland a University of Queensland (Cone, Lilly, Sibley, Osborne, 2026). Tato studie analyzovala masivní vzorek 15 808 heterosexuálních mužů s využitím pokročilé statistické metody latentní profilové analýzy (Latent Profile Analysis - LPA).⁴

Cílem výzkumu bylo vytvořit empirickou definici problematické maskulinity na základě osmi specifických psychometrických indikátorů: centralita genderové identity (míra, do jaké je pro jedince formativní samotný fakt „být mužem“), sexuální předsudky, narcismus, neochota ke spolupráci (disagreeableness), hostilní sexismus, benevolentní sexismus, opozice vůči prevenci domácího násilí a orientace na sociální dominanci (Social Dominance Orientation - SDO).⁴ Výsledky tohoto modelování zcela dekonstruuji mýtus o všudypřítomné a normativní toxicitě, neboť kategorizovaly mužskou populaci do pěti distinktních psychologických profilů.

Psychologický profil (LPA)	Proporce v populaci	Strukturální charakteristiky a demografické koreláty
Atoxics (Atoxičtí)	35,4 %	Vůbec největší identifikovaná skupina. Tito muži konzistentně vykazují nejnižší možné skóre ve všech osmi měřených indikátorech problematického chování. Demograficky se vyznačují vyšším vzděláním, vyšší mírou spokojenosti s vlastním tělem, stabilní zaměstnaností a setrváním ve vážných partnerských vztazích. Jsou psychologicky ukotveni ve vlastní identitě, nevykazují potřebu sociální dominance ani nepotřebují devalvovat ženy. ⁴
LGBT-Tolerant Moderates	27,2 %	Skupina vykazující nízké až střední úrovně ve většině indikátorů, ovšem s výraznou a

		specifickou akceptací sexuálních menšin a velmi nízkou mírou sexuálních předsudků. Zaznamenána byla pouze mírná úroveň narcismu a nesouhlasnosti. Profil je typický pro mladší muže bez silné náboženské afiliace, kteří žijí v socioekonomicky méně deprivovaných oblastech. ⁴
Anti-LGBT Moderates	26,6 %	Strukturálně a psychologicky velmi podobní předchozí skupině (střední až nízké hodnoty toxicity), avšak s měřitelnou, zřetelně vyšší mírou sexuálních předsudků vůči minoritám. Vykazují paradoxně mírně nižší úroveň narcismu než tolerantní moderáti. Z demografického hlediska jde častěji o starší, stabilně zaměstnané muže ve vážných vztazích, což naznačuje generační vliv na formování postojů. ⁴
Benevolent Toxics	7,6 %	Skupina charakterizovaná mírnými úrovněmi nesouhlasnosti a narcismu, ale absolutně nejvyšším skóre v oblasti tzv. benevolentního sexismu. Jde o paternalistický pohled na svět, který vnímá ženy jako „křehké květiny“ vyžadující ochranu, což ovšem v důsledku omezuje jejich sociální role. Tyto postoje silně korelují s náboženskou identifikací a tradičním uspořádáním vztahů. ⁴
Hostile Toxics	3,2 %	Zcela okrajová skupina, která jako jediná přesně odpovídá mediálnímu konstruktu „toxické maskulinity“. Tito muži dosahují extrémních hodnot v hostilním sexismu, orientaci na sociální dominanci, narcismu a opozici vůči prevenci domácího násilí. Zásadní je jejich demografický profil: jsou disproporčně starší, nezaměstnaní, bez partnerky (single), sociálně izolovaní, s nižším dosaženým vzděláním a pocházející ze silně socioekonomicky deprivovaných podmínek. ⁴

Zásadním epistemologickým i klinickým průlomem této studie je empirické oddělení samotného fenoménu „mužství“ (Gender Identity Centrality) od „toxicity“.⁷ Data jasně prokazují, že centralita genderové identity je pouze velmi slabým prediktorem problematického chování. Skupina „Atoxics“ (35,4 %) vykazovala srovnatelně silnou identifikaci s mužskou rolí jako marginální skupina „Hostile Toxics“ (3,2 %).⁴ To exaktně dokazuje, že muži mohou být hluboce a tradičně „mužní“ – tedy projevovali fylogeneticky a kulturně zakódované hodnoty jako statečnost, loajalitu, orientaci na výkon a roli ochránce/poskytovatele (worker-provider tradition) – v naprosto pozitivní, atoxické rovině, aniž by vykazovali jakékoliv symptomy sociální patologie.⁷

[Hypotéza] Hostilní maskulinita (přítomná u 3,2 % populace) není esenciální charakteristikou mužského pohlaví, nýbrž funguje jako hlubinný kybernetický defenzivní mechanismus. V terminologii Gestalt psychologie a systemické rodinné terapie (odkazující na strukturální koncepty Virginie Satirové) lze tento fenomén interpretovat jako zoufalou, rigidní ochranu fatálně zraněné sebeúcty. Je-li muž vlivem vnějších okolností zbaven socioekonomických zdrojů (chronická nezaměstnanost) a stabilních vztahových kotev (přičemž data jasně ukazují, že vážný vztah funguje jako primární „uzemňovací drát“ eliminující resentment⁴), jeho psyché regreduje k archaickým, hypertrofovaným formám sociální dominance, aby kompenzovala strukturální bezmoc a pocit vlastní zbytečnosti. Označit tento symptom systémové deprivace za inherentní „toxicitu mužství“ je hrubou klinickou chybou, která zaměňuje následek s příčinou.

II. Kognitivní architektura předsudku: Teorie Gamma zkreslení a mediální manipulace

Pro pochopení mechanismu, jakým se z okrajové patologie (týkající se tří procent mužů) stal hegemonní globální narativ obviňující mužství jako celek, je nezbytné aplikovat analýzu kognitivních procesů. Vynikající analytický a noetický rámec poskytuje nedávný výzkum Dr. Johna Barryho a Martina Seagera (2019, 2023) z *The Centre for Male Psychology*, kteří na základě rozsáhlých metaanalýz identifikovali fenomén tzv. Gamma zkreslení (Gamma Bias).¹³

Toto kognitivní zkreslení funguje jako skrytá síla deformující vnímání reality. Zatímco psychologie standardně operuje s Alfa zkreslením (bezdůvodná maximalizace a zveličování genderových rozdílů) a Beta zkreslením (umělá minimalizace či ignorování existujících genderových rozdílů), Gamma zkreslení představuje jejich syntézu fungující na principu kognitivní asymetrie.¹⁴ Ve své podstatě jde o tendenci společnosti systematicky magnifikovat ženské utrpení a ženskou ctnost, zatímco mužské utrpení a mužská ctnost jsou soustavně minimalizovány, přehlíženy nebo zcela ignorovány.¹³

Tento fenomén lze rigorózně modelovat pomocí tzv. Matice genderové distorze (Gender Distortion Matrix), která rozděluje sociální percepci do čtyř klíčových domén:

Doména (Kategorie sociálního posuzování)	Kognitivní zpracování chování a situace mužů	Kognitivní zpracování chování a situace žen	Dopad na veřejný, akademický a politický diskurz
Páchání zla (Perpetration)	Maximalizace: Mužská agrese či selhání jsou zevšeobecněny, esencializovány a vztaženy na „všechny muže“ (zrod konstruktů toxické maskulinity). Chování je vnímáno prizmatem negativní morální optiky ještě před posouzením kontextu. ¹³	Minimalizace: Agresivní chování žen je přísně individualizováno, často omlouváno vnějšími okolnostmi, případně patologizováno jako projev duševní nemoci, nikoliv zlé podstaty. ¹³	Zločiny spáchané ženami (např. extrémní případy filicidy) vyvolávají ve společnosti instinktivní soucit a volání po psychiatrické péči, zatímco zločiny mužů generují strukturální nenávisť a legislativní restrikce namířené vůči celému pohlaví. ¹³
Viktimizace (Victimhood)	Minimalizace: Epodemické utrpení mužů (tvořících 75 % obětí sebevražd, 83 % bezdomovců, drtivou většinu obětí pracovních úrazů) je přehlíženo, případně interpretováno jako důsledek jejich vlastních chybných rozhodnutí. ¹³	Maximalizace: Utrpení žen je zdůrazňováno, politizováno a chápáno primárně jako důsledek genderového a systémového útlaku. ¹⁴	Masivní disproporce ve financování. Zdroje a služby (např. azylové domy) jsou směřovány téměř exkluzivně na ženy, ačkoliv muži tvoří nezanedbatelný podíl obětí domácího násilí. ¹³
Privilegia (Privilege)	Maximalizace: Mužské výhody v určitých segmentech (např. zastoupení v top managementu) jsou	Minimalizace: Ženská privilegia (např. v oblastech opatrovnických soudů, rodinného práva či delší	Vznik společenské slepoty vůči prokazatelné systémové diskriminaci mužů u rodinných soudů. ¹³

	zveličovány a označovány jako všudypřítomný „patriarchát“. ¹⁴	naděje dožití) jsou ignorována a vyjmuta z debaty o rovnosti. ¹⁴	
Pozitivní činy (Celebration)	Minimalizace: Hrdinství a oběť mužů (např. u hasičů, záchranářů, vojáků) jsou lingvisticky a konceptuálně genderově neutralizovány. ¹⁴	Maximalizace: Úspěchy žen jsou explicitně oslavovány specificky jakožto velkolepá genderová vítězství (např. „první žena ve funkci...“). ¹⁴	Tradiční mužský protektivní étos je uměle odtržen od maskulinity, čímž je mužům odepřen pozitivní morální status. ¹⁴

Klinické a psychologické dopady tohoto masivního společenského zkreslení jsou alarmující a vědecky kvantifikovatelné. Rozsáhlá studie Dr. Barryho z roku 2023 (založená na vzorku více než 4000 mužů z Velké Británie a Německa) zkoumala korelaci mezi přijetím narativu o toxické maskulinitě a indexem pozitivního mentálního nastavení (Positive Mindset Index - PMI).¹⁶ Analýza vícenásobné lineární regrese neoddiskutovatelně prokázala, že čím více muž věří mediálnímu narativu, že maskulinita má negativní a toxický vliv na jeho chování, tím signifikantně horší je jeho celkové mentální zdraví a psychická pohoda.¹⁶

Naopak, nejsilnějšími prediktory pro vysokou úroveň psychické stability, sebeúcty a absenci suicidálních myšlenek (mentální positivity) byly kromě uspokojení z osobního růstu, vyššího věku a dobrého zdraví především absence negativního pohledu na maskulinitu a explicitní akceptace tradičních maskulinních vzorců chování.¹⁶ Studie navíc odhalila, že lepší mentální zdraví silně korelovalo s přesvědčením, že maskulinita činí muže ochránci žen (protektivní role), zatímco zhoršené mentální zdraví se vázalo na přesvědčení, že maskulinita indukuje násilí.¹⁶ Průzkumy navíc ukazují, že přibližně 85 % běžné populace vnímá termín „toxická maskulinita“ jako vysoce urážlivý, kontraproduktivní a škodlivý pro vývoj chlapců.¹⁶ Z těchto dat logicky vyplývá, že akademická a mediální adherence k terminologii toxické maskulinity nejenže nevede k reflexi a nápravě u oněch kritických tří procent deviantní populace, ale plošně poškozují sebeúctu, identitu a duševní zdraví většinové mužské populace.

III. Makrosystémová antropologie a fylogenetický substrát chování

Pochopení toho, proč muži a ženy vykazují na populační úrovni odlišné behaviorální vzorce, vyžaduje zasazení individuálních psychologických profilů do hlubokého makro-kontextu evoluční biologie a fylogeneze druhu *Homo sapiens*. Současný mainstreamový politický narativ, z něhož koncept toxické maskulinity vychází, se fatálně opírá o tzv. standardní sociálněvědní

model (Standard Social Science Model). Tento model vychází z předpokladu strukturálního konstruktivismu – tedy že lidská mysl je v okamžiku narození zcela nepopsanou deskou (tabula rasa), jež je formována téměř exkluzivně socializací, kulturním podmiňováním a jazykovým diskurzem.²¹ Z této prizmy se logicky jeví jakýkoliv projev agresivity či asertivity jako selhání „toxické“ výchovy, kterou lze libovolně přeprogramovat.

Evoluční psychologie, srovnávací antropologie a moderní neurovědy ovšem tento extrémní redukcionismus přesvědčivě vyvracejí. Výrazný sexuální dimorfismus v chování má hluboké fylogenetické kořeny, jež se formovaly v průběhu milionů let adaptací na zcela odlišné reprodukční a existenční výzvy, kterým čelila obě pohlaví.²² Evolučně psychologické modely konstantně prokazují, že muži na širokém behaviorálním spektru inklinují k vyšší míře přímé agresivity, fyzické kompetitivnosti, riskování a orientaci na hierarchický status, protože tyto rysy historicky masivně korelovaly se schopností jedince přežít a získat přístup k omezeným reprodukčním zdrojům v prostředí permanentní násilné konkurence (koncept tzv. Resource Holding Power – RHP).²¹ Naproti tomu ženy, vzhledem k obrovským metabolickým, časovým a energetickým investicím do těhotenství a laktace (teorie rodičovských investic), evolučně optimalizovaly diametrálně odlišné strategie. Tyto strategie se zaměřovaly na udržování sociální soudržnosti, vyhledávání bezpečných a stabilních vazeb a vysoce selektivní výběr partnera.²² Výsledkem je měřitelný rozdíl: průměrný muž vykazuje vyšší míru dominance, tenze a přímosti, zatímco průměrná žena skóruje výše v parametrech emocionálně orientovaných charakteristik a sociální péče.²¹

Neurofyziologický a hormonální substrát těchto rozdílů (včetně prenatálního působení testosteronu a odlišné organizace asymetrie mozkových hemisfér) se nevyvinul jako nástroj hypotetického „patriarchálního útlaku“, jak naznačuje radikálně feministická kritika¹⁶, nýbrž jako nezbytná pre-humánní evoluční adaptace sdílená s našimi zvířecími předky.²³ Odborná integrace těchto poznatků naprosto redefinuje to, co laický diskurz nazývá toxicitou. Vědecká data ukazují výrazný překryv mezi projevy extrémní agrese a rysy tzv. Temné triády (Dark Triad), jež zahrnuje machiavelismus (chladný kalkul), subklinický narcismus a psychopatii (deficit empatie a impulzivita).² Studie konzistentně potvrzují, že muži dosahují v průměru vyšších skóre v rysech Temné triády, což skutečně silně predikuje hostilní a vykořisťovatelské chování.³

Ovšem – a zde tkví naprosto klíčový argument pro neplatnost termínu „toxická maskulinita“ – titíž muži skórují signifikantně výše v hodnotách osobnostního rysu *Agape*.²⁸ *Agape* představuje hlubokou psychologickou ochotu k nezištnému sebeobětování, riskování vlastního zdraví a nasazení života za účelem záchrany a ochrany partnerky, rodiny či komunity. Ztotožnění přirozené, biologicky zakotvené mužské kompetitivity, tělesné síly, stoicismu či orientace na výkon s inherentní „toxicitou“ je proto ukázkovou epistemologickou chybou kategorie. Evoluční biologie dokazuje, že agresivita a síla jsou v přírodě neutrálními nástroji. Pokud jsou tradiční mužské energie psychologicky integrovány a sublimovány, stávají se vysoce prosociálními a tvoří základ funkční civilizace.²⁸ Teprve když dojde k těžkému narušení sociálních vazeb a k existenciálnímu odpojení od lidské komunity (což Alfred Adler nazýval deficitem

Gemeinschaftsgefühl – pocitu sounáležitosti), transformuje se tento primární fylogenetický drive skrze patologii Temné triády do hostilní, antisociální agrese.²

IV. Neurofyziologický a psychodynamický kontejner: Vývoj dětí v zneplatňujícím prostředí

Plošná aplikace patologizující terminologie a institucionální akceptace Gamma zkreslení má naprosto devastující a exaktně měřitelné účinky na ontogenetický vývoj dětí, zejména adolescentních chlapců. Chlapci v současném vzdělávacím systému čelí bezprecedentní krizi, jež je systematicky bagatelizována. Statisticky propadají a zaostávají za dívkami na všech stupních vzdělávacího procesu, jsou nepoměrně častěji oběťmi sociálního i institucionálního vyloučení, vykazují alarmující míru vývojových poruch (včetně enormního nárůstu diagnostikovaného ADHD a poruch autistického spektra) a jsou šestnáctkrát náchylnější k potížím spojeným s barvoslepostí.¹⁶

Kulturní zpráva, kterou společnost prostřednictvím médií, školních kurikul (např. v rámci sexuální a vztahové výchovy) a státem dotovaných preventivních programů vysílá, je zjevná a nesmlouvavá: „Být mužem znamená být nositelem inherentní patologie, kterou je nutno neustále potlačovat a za kterou je nutno se omlouvat.“ Adolescentní chlapci jsou formováni hyper-moralizujícím narativem, jenž je a priori činí zodpovědnými za historické i současné útisky žen, zatímco jejich vlastní psychická zranitelnost, zmatenost a specifické emoční potřeby jsou plošně znevažovány, zamítány, či rovnou trestány jako projevy agresivity.⁹ Z hlediska fenomenologie a Daseinsanalýzy čelí chlapci těžké existenciální „vrženosti“ (Geworfenheit) do světa, který jejich biologickou podstatu vnímá jako hrozbu. V terminologii Gestalt psychoterapie zde probíhá patologický proces zvaný *introjekce* – chlapec je nucen bez kritického zpracování „spolknout“ společenské pravidlo o své vlastní toxicitě a vině. Toto narušuje formování pevné a zdravé osobnostní struktury (figury) a vytváří permanentní intrapsychický konflikt.

Na tvrdé neurofyziologické a molekulární úrovni působí chronická expozice tomuto typu zahanbování, negativnímu nálepkování a hrozbě sociálního odmítání hluboké strukturální změny ve vyvíjejícím se mozku. [Hypotéza] Sociální exkluze a neustálé obviňování z „toxicity“ funguje jako masivní psychosociální stresor, který u chlapců chronicky hyper-stimuluje osu HPA (hypotalamus-hypofýza-nadledviny). To vede k permanentní neuroendokrinní kaskádě (CRH -> ACTH -> uvolňování kortizolu) a navození stavu tzv. „únosu amygdaly“ (amygdala hijack), kdy je mozek v nepřetržitém stavu ohrožení (fight-or-flight). Chronicky zvýšená hladina kortizolu má prokázaný neurotoxický vliv na hipokampus a prefrontální kortex, tedy přesně na ty mozkové struktury, které jsou primárně zodpovědné za vyšší kognici, vědomou seberegulaci, odložení uspokojení a projevování empatie. [Hypotéza] Tento perzistentní stresový stav a pocity bezmoci se navíc přenášejí skrze dráhy bludného nervu (nervus vagus) přímo do enterálního nervového systému. Modulace osy mikrobiom-střevo-mozek (Gut-Brain Axis) stresem vede k narušení bariérové funkce střeva, snížení diverzity mikrobiomu a spuštění systémového zánětu

projevujícího se produkcí prozánětlivých cytokinů (IL-6, TNF-alfa), jež penetrují hematoencefalickou bariéru a fyziologicky predisponují jedince k těžkým depresivním syndromům, sociálnímu stažení či zkratkovité reaktivní agresi.

Z hlediska neuroplasticity a behaviorální adaptace se chlapec takto vysoce nepřátelskému prostředí přizpůsobí dvěma základními způsoby. Prvním je úplná rezignace a implozivní stažení do sebe, což plně koreluje s nárůstem nečinnosti (fenomén NEET), epidemií závislostí (od digitálního gamingu po pornografii a substance) a tragickou křivkou dokonaných mužských sebevražd.¹⁶ Druhým mechanismem je explozivní hyperkompenzace.

Právě tento mechanismus hyperkompenzace naprosto exaktně vysvětluje současný a masivně diskutovaný fenomén úniku mladých mužů do virtuálních komunit tzv. „manosféry“ a jejich postupnou radikalizaci (reflektovanou oblibou okrajových internetových figur typu Andrewa Tatea).⁹ Z hlediska hlubinné Jungiánské psychologie platí železné pravidlo: odepře-li mainstreamový kulturní diskurz chlapcům přístup k čistému, vznešenému a pozitivnímu archetypu (např. archetyp Dobrého Krále, Rytíře či Protektora), jejich hladovějící psýché se obrátí k temným a pokřiveným obrazům moci v nevědomém Stínu. Radikální maskulinní influenceři totiž zranitelným dospívajícím nenabízejí utrpení, nýbrž iluzi absolutní kontroly, jasné definovaných pravidel přežití, asertivity a znovuzískání ztraceného statusu (byť často prostřednictvím misogynie).⁹ Algoritmy moderních sociálních sítí (TikTok, Instagram) pak zafungují jako bezcitné amplifikátory a těmto kognitivně zranitelným chlapcům masivně servírují hypermaskulinní obsah.⁹ Tento alarmující společenský proces však v žádném případě není důkazem oné fiktivní, inherentní vnitřní toxicity mužského pohlaví. Jde o učebnicový příklad zoufalé reaktivní formace a psychické obrany organismu zahnaného do kouta prostředím, které je prosyceno Gamma zkreslením a odmítá přijmout chlapce takové, jací biologicky jsou.¹⁰

V. Fenomenologie toxické feminity a strukturální izomorfismus vztahové agrese

Rigorózní vědecký přístup k psychologii a antropologii vyžaduje absolutní symetrii v analýze obou genderových pólů. Pokud existují sociálně destruktivní a maladaptivní formy mužského chování, strukturální logika diktuje, že musí existovat izomorfní patologické struktury i v chování ženském. V posledních letech se i v psychologii začíná etablovat konstrukt „toxické feminity“.³² Tento termín primárně popisuje rigidní, neflexibilní a psychologicky ubíjející definici ženství, která na ženách vynucuje patologickou hyper-pasivitu, absolutní submisivitu, bezbřehou obětavost a sebezapření.³² Z hlubinně-psychologického a systémového hlediska jde o manifestaci internalizovaných misogynních mocenských struktur, v nichž je sebehodnota ženy podmíněna výhradně mírou její docility, schopností vyhnout se jakémukoliv konfliktu a tendencí k tzv. *self-silencing* (umlčování vlastního hlasu a potřeb) v zájmu udržení vztahového klidu.³⁵

Důsledky takto extrémní rigidity jsou pro mentální zdraví žen zničující. Klinická praxe i výzkum ukazují těsné korelace s těžkým psychologickým distresem, chronickými úzkostmi, záchvaty

depresí, poruchami příjmu potravy a naprostou absencí schopnosti stanovovat si osobní hranice.³⁵ Tento stav často přechází ve skrytou formu resentimentu, vnitřního vyhoření a somatizace.

Zatímco mužská sociální toxicita (jež byla popsána výše) je fenomenologicky extroverzní, fyzicky dominantní, vysoce explozivní a snadno viditelná (a tedy i snadno sankcionovatelná), toxická feminita a s ní spojené sociálně patologické chování jsou ve své podstatě často covertní (skryté), implozivní a těžko dokazatelné. Pokud toxická feminita expanduje ven směrem do okolí, neděje se tak primárně formou fyzické agrese, nýbrž prostřednictvím vysoce sofistikovaných manipulativních taktik. K nejvýraznějším projevům ženského sociálně toxického chování patří tzv. vztahová agrese (relational aggression).³⁸ Ta je v behaviorálních vědách definována jako záměrné využívání a zneužívání sociálních vztahů k tichému, leč likvidačnímu poškození jiného jedince.⁴⁰ Namísto hrubé fyzické konfrontace je konečným cílem této agrese totální zničení reputace oběti, snížení jejího sociálního statusu, vymazání její důvěryhodnosti a eliminace jejího pocitu sounáležitosti s referenční skupinou.⁴⁰

Mechanismy ženské vztahové agrese, které byly identifikovány a validovány desítkami studií, zahrnují následující vzorce:

- **Ostracismus a organizovaná sociální sabotáž:** Skryté a cílené vylučování oběti z kolektivních aktivit, izolace prostřednictvím nonverbálních signálů a postupné odřezávání od informačních toků ve skupině.³⁸
- **Love withdrawal (odepření lásky):** Manipulativní stahování emociální náklonnosti, trestání mrazivým tichem (silent treatment) a odpírání intimity za účelem absolutní psychologické kontroly partnera v romantických vztazích.³⁸
- **Šíření fám a informační devalvace:** Distribuce toxických klepů a polopravd o oběti, přičemž tyto útoky jsou často mistrně maskovány pod rouškou „falešné starosti“ (just concerned gossip) nebo „terapeutické upřímnosti“.⁴⁰
- **Syndrom Včelí královny (Queen Bee Syndrome):** Patologický vzorec, kdy žena v nadřazené mocenské pozici aktivně útočí, devaluje nebo brání v kariérním postupu mladším a podřízeným ženám, s cílem chránit své exkluzivní teritorium a dokázat loajalitu mužskému establishmentu.³⁹
- **Genderový supremacismus:** Otevřené prosazování narativů o morální nadřazenosti žen a démonizace mužů s implicitním předpokladem morální imunity a vyžadování zacházení na úrovni „bohyň“.⁴²

Tvrdá empirická data vyvracejí představu, že destrukce sociální dynamiky je primárně mužskou záležitostí. Longitudinální studie (zahrnující například pozorování 311 manželských párů po dobu pěti let) prokázaly, že to jsou v průměru ženy, kdo ve vztazích využívá vztahovou agresi (včetně taktik sociální sabotáže a odpírání lásky) frekventovaněji a systematictěji než muži.³⁸ Tento patologický fenomén nemá kořeny až v dospělosti, objevuje se již v raném dětství a eskaluje v adolescenci; dívky vykazují zcela odlišné trajektorie vývoje antisociálního chování než chlapci,

příčemž jejich agrese se rafinovaně kanalizuje do budování exkluzivních a toxických aliancí.⁴³

[Hypotéza] Vztahová agrese u žen je v rovině evoluční fylogeneze naprostým strukturálním izomorfismem přímé fyzické agresivity u mužů. Vzhledem k historické fyzické disparitě mezi pohlavími a vzhledem k evolučnímu tlaku na ženy, aby se za každou cenu vyhnuly přímé fyzické konfrontaci (která by znamenala riziko zranění, a tudíž neschopnost plnit roli primárního pečovatele a zajistit přežití potomka), se temná stránka lidské agresivity (napojená na Temnou triádu²⁶) u žen přetransformovala a sofistikovala do složitých lingvistických, komunikačních a sociálních machinací.⁴⁶ Stejně jako je makro-sociálním projevem dekompenzované hostilní maskulinity brutální tyranie hrubé fyzické síly, makro-sociálním projevem hostilní feminity je tyranie psychologického teroru, hromadného sociálního vyloučení a vyvolávání masových morálních panik vedoucích k destrukci reputace nepohodlných jedinců.⁴² Obě tyto patologie, přestože formálně odlišné, mají identické jádro – obě představují zoufalý útěk od existenciální nejistoty a tragické odpojení od autentické tvůrčí moci, jež může pramenit pouze z vnitřně integrované a celistvé osobnosti.²⁹

VI. Ideologicko-politická utilitarizace a legislativní úskalí: Analýza Istanbulské úmluvy

Zjevná, výzkumem potvrzená nesrovnalost mezi minimální klinickou relevancí skutečně hostilně-toxické maskulinity (jež se empiricky týká pouhých 3,2 % populace)⁴ a její obrovskou, dominující mediálně-politickou prominencí jednoznačně odhaluje, že se z původně vědeckého analytického termínu stal manipulativní mocenský konstrukt. Fenomén „toxické maskulinity“ je v současnosti účelově využíván k plošné delegitimizaci maskulinních struktur ve společnosti, k stigmatizaci normativního chování a především k prosazování specifických radikálních právních a politických norem.⁴⁸

Zcela krystalicky se tento epistemologický a ideologický konflikt rýsuje na intenzivních politických debatách obklopujících proces přijímání a ratifikace *Úmluvy Rady Evropy o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí* (známé jako Istanbulská úmluva). Ačkoliv má tato mezinárodní úmluva v jádru nesporně humanitární a eticky bezchybný primární cíl (ochrana před závažnými formami genderově podmíněného násilí, eliminace mrzačení ženských orgánů atd.), její jazyk, implicitní filozofické předpoklady a forma implementace vyvolaly v řadě států střední a východní Evropy (včetně České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska či Bulharska) masivní, strukturovaný odpor veřejnosti i politické reprezentace.⁴⁸ Tento přirozený systémový odpor bývá zastánci a advokáty úmluvy auly Evropského parlamentu obvykle plošně, zkratkovitě a pejorativně devalvován jako primitivní projev dezinformací, kulturní zaostalosti a čisté toxické maskulinity, pramenící ze snahy mužů udržet si svá utlačovatelská privilegia.⁴⁸

Důkladná dekonstrukce textu úmluvy a motivací oponentů však ukazuje nepoměrně komplexnější a legitimnější obraz. Odpůrci ratifikace ve valné většině případů vůbec neobhajují domácí násilí ani nepožadují beztrestnost pachatelů (příčemž národní trestní zákoníky zemí jako

je Česká republika problematiku násilí již tvrdě postihují⁵⁰). Jejich odpor je primárně namířen proti extenzivní, tekuté a vědecky nepodložené interpretaci pojmu „gender“, s níž úmluva explicitně operuje. Koncept oddělení sociálního konstruktů genderu od biologické reality pohlaví je ze strany oponentů vnímán nikoliv jako prevence násilí, ale jako forma hlubinného sociálního inženýrství, jež ohrožuje tradiční biologickou polaritu, bazální pojetí ontologické reality a strukturální integritu rodinných systémů.⁴⁸

Skutečnost, že je Istanbulská úmluva koncipována asymetricky a aplikuje radikální, sociologicky reduktivní feministický předpoklad (který definuje genderovou nerovnost v mocenském uspořádání mužů a žen jako absolutně fundamentální a jediný kořen veškerého násilí na ženách⁴⁸), ignoruje hlubší evoluční a psychodynamické příčiny násilného jednání. Pokud je násilí produktem „patriarchátu“ a maskulinity, zcela se mýlí etiologie plynoucí z generalizované interpersonální psychopatologie, osobnostních defektů napojených na Temnou triádu (narcismus, psychopatie)²⁶, alkoholové závislosti a oboustranně pěstovaného (symmetrického) domácího násilí, kde se agresori a oběti často dynamicky střídají nebo jedná o vztahovou agresi žen.³⁷

Politizace těchto termínů a nátlak na legislativní úpravy prostřednictvím stigmatizace mužství vede v praxi k masivní erozi důvěry občanů v evropské nadnárodní instituce a demokratické procesy. Snaha převychovat plošně a státním zásahem „toxické muže“ a odstranit domněle škodlivé stereotypy prostřednictvím centrálních vládních politik bez sebemenšího pochopení systemické vztahové reciprocity a bez uznání izomorfni existence toxické feminity tvoří přesně ten typ autoritativního tlaku shora, který v psychologii popisujeme jako induktor *reaktance*. Reaktance je nevědomý psychologický obranný mechanismus reagující na nelegitimní omezování osobní svobody a kognitivního smyslu, což ve finále vede populaci k instinktivnímu utvrzování a zabetonování přesně těch rigidních obranných struktur a radikálních postojů, které měla mezinárodní politika původně uvolnit a zjemnit.⁴⁸ EU a nadnárodní organizace (NGO) masivně aplikují tento politický inženýring na základě bludného epistemologického předpokladu, že pokud se muž dekonstruuje a zbaví své biologické podstaty (která je a priori vnímána levicovým diskurzem jako inherentně riziková a násilná), společenské zlo a násilí automaticky vymizí.⁴⁹ Tato mylná premisa je v příkrém, nezhojitelném rozporu se základní epistemologií hlubinné psychologie i s tvrdými fakty biologických a neurologických věd.

Závěr: Zákon oponentury a dialektická syntéza kazuistik

V přísném souladu se Zákonem Oponentury, který je pro udržení intelektuální a analytické čistoty nezbytný, je nyní nutné postavit veškeré argumenty tohoto výzkumného textu před jeho nejtvrdší a logicky nejsilnější možnou námitku z řad odborné veřejnosti.

Nejsilnější možná námitka zní:

„Odmítnutí vědecké i sociální platnosti termínu ‚toxická maskulinita‘ jakožto pouhého politicko-ideologického konstruktu nesmírně nebezpečně banalizuje, retušuje a zlehčuje objektivní realitu strukturálního i fyzického násilí. Statistiky jsou nekompromisní: muži se dopouštějí násilných trestných činů, vážného fyzického ublížení a sexuálních deliktů nepoměrně a absolutně častěji než ženy. Fenomény jako znásilnění, femicida, interpersonální fyzické násilí, tyranizování menšin či globální válečná agrese jsou bez výjimky statisticky maskulinní doménou a jsou páchany osobami s mužskými chromozomy. Termín ‚toxická maskulinita‘ proto poskytuje nezbytný, validní jazykový, politický a heuristický nástroj pro pojmenování, pochopení a demontáž toxických kulturních norem (patriarchátu), které vychovávají chlapce k necitlivosti a mlčky schvalují dominanci mužů nad ženami a slabšími. Bez použití tohoto konceptu bychom ztratili schopnost analyzovat genderovou podstatu zla, neoprávněně bychom individualizovali systémový společenský problém, čímž bychom zaručili jeho nekonečné trvání, a fatálně bychom tak zradili statisíce oběti tohoto násilí, pro něž je toxická maskulinita krutou, každodenní realitou.“

Kritická syntéza a integrativní vyvrácení námitky: Předložená námitka naprosto přesně, bezchybně a oprávněně identifikuje existující a nesmírně tragický společenský problém – obrovskou asymetrii v páchaném extrémním fyzickém násilí. Avšak přestože je deskripce problému empiricky správná, námitka selhává v dedukci, neboť z ní vyvozuje chybnou sémantickou, kauzální i klinickou diagnózu. Skutečnost, že se muži, v souladu s evoluční křivkou a biologii ²², dopouštějí fyzického násilí statisticky častěji, je kriminologickým axiomem a stěžejním evolučním faktem. Omyly a škody však nepramení z nutnosti odsoudit, vyšetřit a trestat násilí; fatální chyba spočívá v patologizaci samotného centrálního pojmu maskulinity a plošného narušování identity celého jednoho pohlaví.

Jak zevrubně dokazují nejnovější empirická data, drtivá většina celosvětové mužské populace (čítající cca 90 % až 95 %) nespadá do jakéhokoliv profilu chování vyznačujícího se patologickou toxicitou.⁴ Samotná silná identifikace s mužskou rolí v její nezdeformované, atoxické formě naopak exaktně vede k vysoce prosociálnímu chování plnému sebeobětování a ochrany druhých.⁷ Skutečné, hrubě toxické a predátorské chování, reprezentované takzvanou „hostilní maskulinitou“ (empiricky doložitelnou u pouhých zhruba 3,2 % mužů) ⁷, v žádném myslitelném případě nepředstavuje organický výhonek, prodloužení či esenci samotného „mužství“. Je to jeho hluboká destrukce, degradace a selhání. Nezvratné klinické prediktory tohoto minoritního asociálního chování – kam spadá genetická i environmentálně podmíněná exprese rysů Temné triády (psychopatie), makroekonomická deprivace, fatální vývojová traumata z dětství, emocionální dysregulace a absolutní strukturální marginalizace ² – vyžadují naprosto jiný, precizní a neideologický klinický slovník. Tyto patologie musí věda nazývat pravými jmény: *antisociální porucha osobnosti, koercivní vztahová kontrola, narcistická exploatace* či *těžká kriminální recidiva*.

Jakékoliv nezodpovědné a vágní spojování módního adjektiva „toxická“ s fundamentálním biologickým podstatným jménem „maskulinita“ automaticky spouští a legitimizuje masivní Gamma zkreslení (Gamma Bias) ve vnímání celé společnosti.¹³ Tento terminologický lapsus v

praxi vede k plošné stigmatizaci normálního psychického vývoje nevinných chlapců, způsobuje jim těžký stres a zmatek v identitě.⁶ Zároveň tento genderově zaujatý narativ těžce bagatelizuje realitu, v níž existuje symetrická a vysoce zraňující patologie ženství (vztahová agrese, emoční manipulace, hromadná sociální sabotáž).²⁹ To nejdůležitější ze všeho – plošná hrozba nařčení z „toxické maskulinity“ aktivně a prokazatelně brání samotným mužům v distresu (tedy i těm z rizikových skupin), aby ve své zranitelnosti vyhledali odbornou terapeutickou péči. Činí tak z logické obavy, že jejich základní biologická identita, bolest a hodnoty budou v terapeutickém i právním procesu a priori kádrovány, devalvovány a moralisticky odsouzeny jako symptom utlačovatelského patriarchátu.¹⁶

Pojem „toxická maskulinita“ tak z vědeckého i klinického hlediska paradoxně a těžce selhává ve svém vlastním primárním, deklarovaném cíli: namísto toho, aby byl přesným nástrojem pro snižování společenského násilí, produkuje celou generaci kognitivně zmatených, sociálně izolovaných, vnitřně zraněných a vysoce defenzivních jedinců s narušenou osou střevo-mozek a tendencí radikalizovat se u patologických online ideologií.⁹ Skutečná ekliktická, hlubinná a klinicky integrativní náprava této krize vyžaduje bezpodmínečné upuštění od povrchní, genderově zabarvené patologizace celých demografických vrstev. Je absolutně nezbytné nahradit ideologickou terminologií exaktní objektivní behaviorální vědou, jež dokáže adresně pojmenovat konkrétní sociálně patologické činy poškozující lidskou integritu – a to bez ohledu na to, zda jde o zlomenou čelist úderem pěsti, nebo o chladnokrevně zorganizovanou destrukci pověsti skrze plíživou vztahovou agresi. Jen prostřednictvím tohoto symetrického narativu lze destigmatizovat chlapce, začít validovat, kultivovat a oslavovat heroické, pečující, atoxické formy mužství i ženství a přesunout lidskou společnost ze smrtelné spirály destruktivní genderové polarizace zpět ke zdravé synergii pohlaví.

Seznam zdrojů a literatury (formát ČSN)

Poznámka: Seznam zdrojů je vygenerován na základě specifického požadavku zadání s využitím metadat dodaných podkladů. Vzhledem k rozsahu databáze jsou vybrány reprezentativní a nejdůležitější studie zmíněné v textu výzkumu.

BARRY, John A., 2023. The belief that masculinity has a negative influence on one's behavior is related to reduced mental well-being. *International Journal of Health Sciences (Qassim)* [online]. Roč. 17, č. 4, s. 19-22. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37416841/>

BARRY, John A., 2023. 'Toxic masculinity' is toxic terminology. The Centre for Male Psychology [online]. Dostupné z: <https://www.centreforalepsychology.com/male-psychology-magazine-listings/toxic-masculinity-is-toxic-terminology>

BARRY, John A. a SEAGER, Martin, 2019. Cognitive Distortion in Thinking About Gender Issues: Gamma Bias and the Gender Distortion Matrix. In: *The Palgrave Handbook of Male Psychology*

and Mental Health. Cham: Palgrave Macmillan, s. 87–104. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/Cognitive-Distortion-in-Thinking-About-Gender-Gamma-Seager-Barry/55dae08642549c1a7ee16c7107b98f6ea543bd9e>

CONE, Deborah Hill, LILLY, Kieren J., SIBLEY, Chris. G. a OSBORNE, Danny, 2026. Are men toxic? A person-centered investigation into the prevalence of different types of masculinity in a large sample of New Zealand men. *Psychology of Men and Masculinities* [online]. Roč. 27, č. 1, s. 106–123. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/men0000547>

EUROPEAN COMMISSION, 2021. *2021 Report on gender equality in the EU* [online]. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z: <https://op.europa.eu/webpub/just/2021-report-gender-equality/en/>

JOSIPOVIĆ, E., 2023. *Gender-Based Violence and the Legal Framework of the Istanbul Convention*. Master thesis. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Dostupné z: https://theses.cz/id/lf9b5f/Josipovic_E.-_Master_thesis_final.pdf

PSYPOST, 2026. Most men do not fit the profile of ‘toxic masculinity’, new study finds. *PsyPost* [online]. Dostupné z: <https://www.psypost.org/most-men-do-not-fit-the-profile-of-toxic-masculinity-new-study-finds/>

REMSBURG, Taylor Elizabeth. *The Enigmatic Nature of Toxic Masculinity: Utilizing Quasi-Photovoice Methodology to Make Distinctions between Hegemonic and Toxic Masculinity*. Master's thesis. West Virginia University. Dostupné z: <https://researchrepository.wvu.edu/etd/12505>

SEAGER, Martin a BARRY, John A., 2020. Gamma bias: a new theory. *The Psychologist* [online]. Dostupné z: <https://www.bps.org.uk/psychologist/gamma-bias-new-theory>

WILLOW HOUSE FOR WOMEN, 2025. *How Toxic Femininity Harms: Signs You're Carrying More Than You Realize* [online]. Dostupné z: <https://www.willowhouseforwomen.com/how-toxic-femininity-harms/>

ZME SCIENCE, 2026. *Most men aren't actually toxic: A large percentage score low on every measure of toxic behavior* [online]. Dostupné z: <https://www.zmescience.com/science/psychology-science/most-men-arent-actually-toxic-a-large-percentage-score-low-on-every-measure-of-toxic-behavior/>

Citovaná díla

1. Masculinity, Affirmations, Belongingness, and Resiliency in Male Adolescents: Effects on School Engagement - DigitalCommons@USU, <https://digitalcommons.usu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=9729&context=etd>
2. Dark Triad traits as predictors of adherence to traditional masculine norms in men

- Semantic Scholar,
<https://pdfs.semanticscholar.org/3f5d/1af927bcbf3b3a7c4635e11b4d607f59aa3e.pdf>
3. Dark Triad traits as predictors of adherence to traditional masculine norms in men | Primenjena psihologija,
<https://primenjena.psihologija.ff.uns.ac.rs/index.php/pp/article/download/2358/2215/5293>
 4. Most men do not fit the profile of "toxic masculinity," new study finds,
<https://www.psypost.org/most-men-do-not-fit-the-profile-of-toxic-masculinity-new-study-finds/>
 5. The Enigmatic Nature of Toxic Masculinity: Utilizing Quasi- Photovoice Methodology to Make Distinctions between Hegemon - The Research Repository @ WVU - West Virginia University,
<https://researchrepository.wvu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=12505&context=etd>
 6. The effects of gender socialization on boys and men - American Counseling Association,
<https://www.counseling.org/publications/counseling-today-magazine/article-archives/article/legacy/the-effects-of-gender-socialization-on-boys-and-men>
 7. Most Men Aren't Actually Toxic. A Large Percentage Score Low on Every Measure of Toxic Behavior - ZME Science,
<https://www.zmescience.com/science/psychology-science/most-men-arent-actually-toxic-a-large-percentage-score-low-on-every-measure-of-toxic-behavior/>
 8. The Toxic Masculinity Scale: Development and Initial Validation - PMC,
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11591014/>
 9. Toxic Masculinity In Childhood | The Children's Society,
<https://www.childrenssociety.org.uk/what-we-do/blogs/how-toxic-masculinity-affects-young-people>
 10. Addressing the impact of Masculinity Influencers on Teenage Boys - DCU,
<https://www.dcu.ie/antibullyingcentre/addressing-impact-masculinity-influencers-teenage-boys>
 11. Are men toxic? A person-centered investigation into the prevalence of different types of masculinity in a large sample of New Zealand men - UQ eSpace - The University of Queensland, <https://espace.library.uq.edu.au/view/UQ:9ada828>
 12. Are Men Toxic? A Person-Centered Investigation Into the Prevalence of Different Types of Masculinity in a Large Sample of New Zealand Men - ResearchGate,
https://www.researchgate.net/publication/398587881_Are_Men_Toxic_A_Person-Centered_Investigation_Into_the_Prevalence_of_Different_Types_of_Masculinity_in_a_Large_Sample_of_New_Zealand_Men
 13. Gamma Bias: The Hidden Cognitive Distortion Hurting Men and Boys,
<https://www.centreformalepsychology.com/male-psychology-magazine-listings/gamma-bias-the-hidden-cognitive-distortion-hurting-men-and-boys>
 14. Can we discuss gender issues rationally? Yes, if we can stop gamma bias,
<https://www.centreformalepsychology.com/male-psychology-magazine-listings/can-we-discuss-gender-issues-rationally-yes-if-we-can-stop-gamma-bias>

15. Gamma Bias: A new theory | BPS,
<https://www.bps.org.uk/psychologist/gamma-bias-new-theory>
16. 'Toxic masculinity' is toxic terminology — The Centre for Male ...,
<https://www.centreformalepsychology.com/male-psychology-magazine-listings/toxic-masculinity-is-toxic-terminology>
17. The belief that masculinity has a negative influence on one's behavior is related to reduced mental well-being - PMC,
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10321463/>
18. 'Toxic masculinity' is toxic terminology - UCL Discovery,
<https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10179482/1/Toxic%20terminology%20J%20Barry%202023.pdf>
19. NEW PAPER: Reactions to contemporary narratives about ...,
<https://www.johnbarrypsychologist.com/research-highlights/new-paper-reaction-s-to-contemporary-narratives-about-masculinity-a-pilot-study>
20. Why have people started distancing themselves from the term 'toxic masculinity'? - The Centre for Male Psychology,
<https://www.centreformalepsychology.com/male-psychology-magazine-listings/why-are-people-distancing-themselves-from-the-term-toxic-masculinity>
21. Evolutionary psychology - Wikipedia,
https://en.wikipedia.org/wiki/Evolutionary_psychology
22. Evolutionary history of men and women - La Trobe University,
<https://www.latrobe.edu.au/news/articles/2017/opinion/evolutionary-history-of-men-and-women>
23. Sex in an Evolutionary Perspective: Just Another Reaction Norm - PMC,
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2987205/>
24. The evolution of male–female dominance relations in primate societies | PNAS,
<https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.2500405122>
25. Beyond the Pleistocene: Using Phylogeny and Constraint to Inform the Evolutionary Psychology of Human Mating - Paul Eastwick,
<https://pauleastwick.com/s/Eastwick2009PBull.pdf>
26. Full article: “The Dark Triad and Relationship Expectations: Attempting an Empirical Approach to Study Toxic Relationships” - Taylor & Francis,
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0092623X.2025.2557475>
27. An Examination Of The Individual Mediating And Moderating Variables Involved In The Relationship Between The Dark Triad Of Perso - Sycamore Scholars,
<https://scholars.indianastate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2853&context=etds>
28. Study found that men scored higher on all three Dark Triad traits, aligning with previous research. However, men also scored higher on Agape, reflecting a willingness to sacrifice for their partners, which may align with traditional protector roles. : r/science - Reddit,
https://www.reddit.com/r/science/comments/1hrqj0p/study_found_that_men_scored_higher_on_all_three/
29. Toxic Femininity vs Toxic Masculinity: A Comparison - Eros Platform,
<https://erosplatform.com/blogs/toxic-femininity-vs-toxic-masculinity>
30. Men, masculinity and mental health | School of Public Health | Brown University,

- <https://sph.brown.edu/news/2025-07-24/men-masculinity>
31. Narrative Matters: Adolescence in The Manosphere – A perfect storm? - PMC - NIH, <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12351222/>
 32. <https://www.willowhouseforwomen.com/how-toxic-femininity-harms/#:~:text=Toxic%20femininity%20refers%20to%20a,needs%2C%20ahead%20of%20one's%20own.>
 33. Toxic Femininity | Psychology Today, <https://www.psychologytoday.com/us/blog/sex-sexuality-and-romance/201908/toxic-femininity>
 34. Is It Really Helpful to Talk About Toxic Femininity? - Greater Good Science Center, https://greatergood.berkeley.edu/article/item/is_it_really_helpful_to_talk_about_toxic_femininity
 35. Toxic Femininity: Signs You're Carrying More Than You Realize - Willow House, <https://www.willowhouseforwomen.com/how-toxic-femininity-harms/>
 36. Toxic Femininity: Definition, Examples, How to Address It - Healthline, <https://www.healthline.com/health/mental-health/toxic-femininity>
 37. The Relationship Between Toxic Masculinity And Toxic Femininity And Their Impact on Social Relationships And Married Life - ResearchGate, https://www.researchgate.net/publication/370802714_The_Relationship_Between_Toxic_Masculinity_And_Toxic_Femininity_And_Their_Impact_on_Social_Relationships_And_Married_Life
 38. Relational Aggression and Marital Quality: A Five-Year Longitudinal Study - BYU ScholarsArchive, <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4999&context=facpub>
 39. Relational Aggression and Burnout: Fight, Hide, or Run? - UNL Digital Commons, <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1031&context=jwel>
 40. Relational Aggression: How to Recognize It and Stop It in Friend Groups, Families, and More (Podcast Episode 356) - Abby Medcalf, <https://abbymedcalf.com/relational-aggression-how-to-recognize-it-and-stop-it/>
 41. Full article: Relational Aggression Targeting the Parent-Child Bond: A Pilot Study of Parent-Child Bond-Breaking Behavior - Taylor & Francis, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/28375300.2024.2324227>
 42. Some Examples of Toxic Femininity : r/LeftWingMaleAdvocates - Reddit, https://www.reddit.com/r/LeftWingMaleAdvocates/comments/1nj187y/some_examples_of_toxic_femininity/
 43. Gender differences in developmental links among antisocial behavior, friends' antisocial behavior, and peer rejection in childhood: results from two cultures - PubMed, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/16026500/>
 44. Gender Infused Models of Antisocial Behavior: The Salience of Family Environment for Girls (July 22, 2019), https://www.s-r-a.org/index.php?option=com_dailyplanetblog&view=entry&category=researchsummaries&id=30:all-blogsgender-infused-models-of-antisocial-behavior-the-salience-of-family-environment-for-girls

45. Are gender differences in antisocial behaviour still an issue? A comparison of Portuguese male and female adolescents - University of Northampton's Research Explorer,
<https://pure.northampton.ac.uk/en/publications/are-gender-differences-in-antisocial-behaviour-still-an-issue-a-c/>
46. Not a Book Review 3 – Why Men and Women Behave Differently: Decoding Our Differences,
<https://www.farmantra.com/blog/not-a-book-review-3-why-men-and-women-behave-differently-decoding-our-differences/>
47. Module 11: How Does Gender Play a Role in Aggression and Crime? - College of Lake County,
<https://clc.pressbooks.pub/gender/chapter/module-11-aggression-and-violence/>
48. Palacký University in Olomouc “Gender Based Violence and Human ...”,
https://theses.cz/id/lf9b5f/Josipovic_E.-_Master_thesis_final.pdf
49. 2021 report on gender equality in the EU,
<https://op.europa.eu/webpub/just/2021-report-gender-equality/en/>
50. THE FIERCE AND THE FURIOUS,
https://kvinnatillkvinna.org/wp-content/uploads/2019/12/The_fierce_and_the_furious.pdf
51. A Rollback for Human Rights - The Istanbul Convention Under Attack,
<https://www.theadvocatesforhumanrights.org/Res/A%20Rollback%20for%20Human%20Rights%20-%20The%20Istanbul%20Convention%20Under%20Attack%202.pdf>
52. Do domácího násilí nám nic není. Jsme přece demokratická země - Deník Referendum,
<https://denikreferendum.cz/clanek/31707-do-domaciho-nasili-nam-nic-neni-jsme-prece-demokraticka-zeme>
53. Diplomová práce - Univerzita Karlova,
<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/200668/120508312.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
54. Chlapci a muži z generace Z častěji než starší Britové zastávají názor, že feminismus je škodlivý, vyplývá z nového průzkumu | 1. 2. 2024 | Britské listy,
<https://www.blisty.cz/art/117404-chlapci-a-muzi-z-generace-z-casteji-nez-starsi-britove-zastavaji-nazor-ze-feminismus-je-skodlivy-vyplyva-z-noveho-pruzkumu.html>
55. Age and Gender Difference in Antisocial Behavior among Adolescents' School Students - Richtmann Publishing,
<https://www.richtmann.org/journal/index.php/mjss/article/download/7068/6771/27340>
56. Good News: Study Shows That Most Men Are Not Toxic | Psychology Today,
<https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-asymmetric-brain/202601/good-news-study-shows-that-most-men-are-not-toxic>
57. Men's Mental Health Matters: The Impact of Traditional Masculinity Norms on Men's Willingness to Seek Mental Health Support; a Systematic Review of Literature - PMC, <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12117241/>